

Józef Mazurkiewicz

Prace Oddziału Lubelskiego Towarzystwa Historycznego Od 2 maja 1963 r. do 7 maja 1964 r.

Rocznik Lubelski 6, 274-276

1963

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

- 2) Cykl wykładów poświęconych 1863 r. w osiedlu Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej.
- 3) 5 wykładów na terenie województwa o tematyce 1863 r.
- 4) Wykłady okolicznościowe — specjalne w Zrzeszeniu Prawników Polskich w Lublinie, poświęcone zmianom prawnym w latach sześćdziesiątych XIX w.

V. Akcja wydawnicza

Oddział prowadził akcję wydawniczą własną oraz współdziałał w akcji wydawniczej z innymi instytucjami i władzami terenowymi.

— Wydawnictwa własne:

- 1) Ogłoszono drukiem t. IV, „Rocznika Lubelskiego”.
 - 2) Uzgodniono charakter wydawnictwa „*Studia nad dziejami Lublina i Lubelszczyzny*” z władzami terenowymi i Wydawnictwem Lubelskim. Otrzymano zapewnienie pomocy finansowej. Poszczególne tomy ukazywać się będą w miarę kończenia prac przez poszczególnych autorów.
- Z prac zleconych pozostaje w druku wydawnictwo materiałów z sesji historycznej poświęconej Kraśnikowi i powiatowi kraśnickiemu. W okresie sprawozdawczym druk nie został zakończony.
- Ukazały się prace członków Oddziału poświęcone historii regionalnej, dzięki poparciu finansowemu władz terenowych, będącemu rezultatem długofalowej akcji Oddziału, opartej na podkreślaniu potrzeby popierania prac z historii Lubelszczyzny.

Podkreślić trzeba ukazanie się pracy Kazimierza Myślińskiego: *Wójt dziedziczny i Rada Miejska w Lublinie 1317—1504* jako pierwszego tomu wspomnianych „*Studiów nad dziejami Lublina i Lubelszczyzny*”.

Niezależnie od tego ukazały się zrealizowane w druku przy współudziale Oddziału prace członków Oddziału St. Krzykały „*Studenci Instytutu Puławskiego w walce z caratem*” oraz R. Orłowskiego i J. R. Szaflika *Dzieje miasta Łukowa*.

Józef Mazurkiewicz

PRACE ODDZIAŁU LUBELSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO OD 2 MAJA 1963 R. DO 7 MAJA 1964 R.

Działalność Zarządu obejmuje czasokres od Walnego Zgromadzenia z dnia 2 maja 1963 r. do ostatniego Walnego Zgromadzenia w dniu 7 maja 1964 r. Kadencja bieżąca Zarządu przypadała na czas obchodu XX PRL, 600 UJ oraz Roku Ziemi Lubelskiej. Z tej przyczyny zwrócono uwagę na tematykę odczytową, druk „*Dziejów Lublina*” t. I, rozpoczęto prace nad tomem II „*Dziejów...*” (od 1918 r. do 1944 r.) i tomem VI „*Rocznika Lubelskiego*” o przeważającej tematyce rocznicowej oraz przygotowanie Sesji Naukowej w Lublinie na zakończenie okresu rocznico-

wego (grudzień 1964). Poczynania te były traktowane jako wkład Oddziału do obchodów rocznicowych.

I. Stan organizacyjny Oddziału Lubelskiego

Liczba członków wynosiła 86 osób, przybyło nowych członków — 4, ubył — 1. Tak więc liczba członków zwiększyła się o 3 osoby. Członkowie rekrutują się spośród pracowników nauki, archiwistów, miłośników historii oraz nauczycielstwa. W okresie sprawozdawczym na terenie oddziaływania organizacyjnego i naukowego Oddziału (w zasadzie teren województwa lubelskiego) nadal nie zaistniała potrzeba organizowania kół terenowych PTH. W niektórych miastach powiatowych działały jak i dawniej lokalne towarzystwa miłośników poszczególnych regionów, będące w luźnym kontakcie z Oddziałem.

Zarząd Oddziału w czasie objętym niniejszym sprawozdaniem stanowili: prezes — prof. dr Józef Mazurkiewicz, wiceprezesa — doc. dr Jerzy Kłoczowski i doc. dr Kazimierz Myśliński, sekretarz — dr Władysław Ćwik, skarbnik — mgr Jerzy Zarembo oraz członkowie — mgr F. Cieślak, mgr G. Hyczko, doc. dr St. Krzykała, doc. dr T. Mencil, prof. dr J. Willaume i prof. dr A. Wojtkowski.

II. Poczynania organizacyjne (zebrania, zjazdy, konferencje)

1) Zorganizowano 8 zebrań ogólnych o charakterze naukowym, względnie naukowym i administracyjnym. Jedno z zebrań nie doszło do skutku (9-te). 2) Zebrania plenarnych Zarządu odbyło się 5, zaś zebrań Prezydium — 4. 3) Sekcje i komitety redakcyjne odbywały swe posiedzenia w miarę potrzeby, niejednokrotnie bardzo często. 4) Oddział w liczbie ponad 40 osób (38 w ramach organizacyjnych, reszta indywidualnie) wziął udział we wrześniu 1963 r. w IX Powszechnym Zjeździe Historyków Polskich. Prof. J. Willaume i X prof. M. Żywczyński byli wybrani do prezydium podstawowych sekcji zjazdowych, 5) Delegaci Oddziału uczestniczyli w Walnym Zgromadzeniu PTH w Warszawie (wrzesień 1963). Prof. J. Mazurkiewicz został powołany na przewodniczącego Walnego Zgromadzenia. 6) Oddział był reprezentowany na konferencjach, zwoływanych przez Zarząd Główny w sprawach wydawniczych, na posiedzeniach w Lublinie poświęconych XX-leciu PRL, sprawom Roku Ziemi Lubelskiej itd.

III. Poczynania naukowe

1) Wykładów na zebraniach ogólnych członków wygłoszono 8. W tematyce ogólnej poświęcono 6 wykładów (dyr. H. Altman, prof. H. Brodowska z Łodzi, dr Gorajski z Lublina, prof. S. Hoszowski z Krakowa, prof. R. Leslie z Londynu i X. prof. M. Żywczyński z Lublina) tematyce zaś regionalnej 2 wykłady (prof. A. Gardawski i dr Z. Mańkowski obaj z Lublina). 2) Zespołowe poczynania badawcze w okresie sprawozdawczym obejmowały: a) prace uzupełniające (po recenzjach) nad oddanym do druku pierwszym tomem „Dziejów Lublina” i stroną ilustracyjną tego wydawnictwa, b) Ustalenie charakteru drugiego tomu tychże dziejów oraz powołanie kierownictwa redakcji (przewodniczący Komitetu Redakcyjnego — St. Krzykała, c) przygotowanie do druku materiałów z Sesji Naukowej po-

święcone Krasnemustawowi i powiatowi krasnostawskiemu. 3) Sesje naukowo-popularne: a) w listopadzie 1963 r. odbyła się w Krasnymstawie Sesja naukowo-popularna poświęcona przeszłości Krasnegostawu i powiatu krasnostawskiego. Wygłoszono siedem referatów i szereg głosów w dyskusji, po raz pierwszy na sesjach organizowanych przez Oddział starano się objąć całość chronologiczną dziejów miasta i powiatu, b) w ramach Dni Chełma prelegenci z ramienia Oddziału wygłosili referaty na temat przeszłości miasta, c) członkowie Oddziału wzięli liczny udział w przygotowaniach Sesji Naukowej UMCS urządzonej w maju 1964 r. na temat: Zamość i Zamojszczyzna w dziejach i kulturze polskiej, d) wszczęto przygotowania do Sesji Lubelskiej, względnie cyklu wykładów tematycznie związanych z przypadającymi rocznicami. Rozpoczęcie tych poczynań nastąpi w grudniu 1964 r. e) poczyniono wstępne przygotowania do Sesji popularno-naukowej w Lubartowie poświęconej przeszłości miasta i powiatu. Jest ona projektowana w początkach 1965 r.

IV. Działalność popularyzatorska

1) W okresie sprawozdawczym zorganizowane zostały prelekcje radiowe poświęcone historii Lublina i Lubelszczyzny odbywające się raz na miesiąc oraz prelekcje związane z przypadającymi rocznicami, 2) Prelegenci z ramienia Oddziału brali udział w akcji odczytowej TWP.

V. Akcja wydawnicza

Akcję wydawniczą Oddział Lubelski od paru lat uważał za swą podstawową działalność. Wytrwałe usiłowania Oddziału o zapewnienie poparcia finansowego tak ze strony władz wojewódzkich (tematyka terenowa), jak i miejskich (tematyka lubelska) oraz powiatowych (materiały z regionalnych sesji naukowo-popularnych) — zostały uwieńczone pozytywnymi rezultatami. W oparciu o te możliwości Oddział szczególnie w roku XX-lecia PRL i Roku Ziemi Lubelskiej starał się: 1) o wydanie V tomu opóźnionego bez winy Oddziału „Rocznika Lubelskiego”, co wreszcie nastąpiło w okresie sprawozdawczym, 2) materiałów z Sesji poświęconej dziejom Kraśnika i powiatu kraśnickiego, które także ukazały się w tym czasie w formie książkowej, 3) „Dziejów Lublina” t. I, które jednak jeszcze nie zostały wydrukowane.

Rozpoczęta z dużym nakładem starań i wysiłków seria wydawnicza „*Studia z dziejów Lublina i Lubelszczyzny*” miała w okresie sprawozdawczym objąć 3 prace prof. J. Willauma, dr W. Ćwika i dr S. Tworka. Jednak z przyczyn związanych z restrykcjami wydawniczymi prace te nie ukażą się jako wydawnictwa Oddziału, mimo zapewnienia przez Oddział pomocy finansowych na ich druk.

Józef Mazurkiewicz